EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 26.6.2024.
COM(2024) 264 final

ANNEX

PIELIKUMS

dokumentam

priekšlikums
PADOMES LĒMUMS

par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Eiropas Padomes Pamatkonvenciju par mākslīgo intelektu, cilvēktiesībām, demokrātiju un tiesiskumu

Eiropas Padomes Pamatkonvencijas par mākslīgo intelektu un cilvēktiesībām, demokrātiju un tiesiskumu teksts

Preambula

Eiropas Padomes dalībvalstis un citas parakstītājvalstis,

ņemdamas vērā, ka Eiropas Padomes mērķis ir panākt lielāku vienotību starp tās dalībvalstīm, balstoties uz cilvēktiesību ievērošanu, demokrātiju un tiesiskumu;

atzīdamas to, cik vērtīgi ir veicināt sadarbību starp šīs konvencijas pusēm un paplašināt šādu sadarbību ar citām valstīm, kurām ir tādas pašas vērtības;

apzinādamies zinātnes un tehnoloģiju attīstības paātrināšanos un būtiskās pārmaiņas, ko nes mākslīgā intelekta sistēmu dzīvesciklā īstenotas darbības, kurām ir potenciāls veicināt progresu un inovāciju un līdz ar to cilvēku labklājību, kā arī individuālo un sabiedrības labbūtību, ilgtspējīgu attīstību, dzimumu līdztiesību un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu visām sievietēm un meitenēm, kā arī citus svarīgus mērķus un intereses;

atzīdamas, ka darbības mākslīgā intelekta sistēmu dzīvesciklā var sniegt vēl nepieredzētas iespējas aizsargāt un veicināt cilvēktiesības, demokrātiju un tiesiskumu;

pauzdamas bažas par to, ka ir tādas mākslīgā intelekta sistēmu dzīvesciklā īstenotas darbības, kas var apdraudēt cilvēka cieņu un personas autonomiju, cilvēktiesības, demokrātiju un tiesiskumu;

pauzdamas bažas par diskriminācijas riskiem digitālā kontekstā, jo īpaši tādā, kas saistīts ar mākslīgā intelekta sistēmām, un par to, ka tie var izraisīt vai saasināt nevienlīdzību, tostarp nevienlīdzību, ar ko saskaras sievietes un neaizsargātas personas, ciktāl tas attiecas uz cilvēktiesību izmantošanu un pilnīgu, vienlīdzīgu un efektīvu līdzdalību ekonomikas, sociālajā, kultūras un politiskajā jomā;

pauzdamas bažas par mākslīgā intelekta sistēmu ļaunprātīgu izmantošanu un iebilstot pret šādu sistēmu izmantošanu represīviem mērķiem, pārkāpjot starptautiskās cilvēktiesības, tostarp īstenojot patvaļīgu vai nelikumīgu novērošanas un cenzūras praksi, kas grauj privātumu un personas autonomiju;

apzinādamās ciešo savstarpējo saikni starp cilvēktiesībām, demokrātiju un tiesiskumu;

pārliecinātas par nepieciešamību prioritārā kārtā izveidot tādu globāli piemērojamu tiesisko regulējumu, kurā būtu noteikti kopīgi vispārīgi principi un noteikumi, kas reglamentē darbības mākslīgā intelekta sistēmu dzīvesciklā, kurš efektīvi sargā kopīgās vērtības un ļauj izmantot mākslīgā intelekta sniegtās priekšrocības šo vērtību popularizēšanā tādā veidā, kas veicina atbildīgu inovāciju;

atzīdamas nepieciešamību veicināt digitālo pratību, vairot zināšanas un uzticēšanos saistībā ar mākslīgā intelekta sistēmu projektēšanu, izstrādi, izmantošanu un izņemšanu no lietošanas;

atzīdamas, ka šī konvencija ir tikai pamats, ko var papildināt ar vēl citiem instrumentiem, lai risinātu konkrētus jautājumus, kas saistīti ar darbībām mākslīgā intelekta sistēmu dzīvesciklā;

uzsvērdamas, ka šī konvencija ir paredzēta, lai risinātu konkrētas problēmas, kas rodas mākslīgā intelekta sistēmu dzīvesciklā, un mudinātu apsvērt plašākus riskus un ietekmi, kas saistīta ar šīm tehnoloģijām, tostarp, bet ne tikai, cilvēka veselību un vidi, kā arī sociālekonomiskos aspektus, piemēram, nodarbinātību un darbaspēku;

atzīmēdamas būtiskos centienus veicināt citu starptautisku un pārvalstisku organizāciju un forumu starptautisko izpratni un sadarbību mākslīgā intelekta jomā;

ņemdamas vērā piemērojamos starptautiskos cilvēktiesību instrumentus, piemēram, 1948. gada Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju, 1950. gada Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju (*ETS* Nr. 5), 1966. gada Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām, 1966. gada Starptautisko paktu par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām, 1961. gada Eiropas Sociālo hartu (*ETS* Nr. 35), kā arī to attiecīgos protokolus, un 1996. gada Eiropas Sociālo hartu (pārskatīta) (*ETS* Nr. 163);

ņemdamas vērā arī 1989. gada Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par bērna tiesībām un Apvienoto Nāciju Organizācijas 2006. gada Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām;

ņemdamas vērā arī personu tiesības uz privātumu un personas datu aizsardzību, kas piemērojamas un piešķirtas, piemēram, ar 1981. gada Konvenciju par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu automātisko apstrādi (*ETS* Nr. 108) un tās protokoliem;

apstiprinādamas pušu apņemšanos aizsargāt cilvēktiesības, demokrātiju un tiesiskumu un veicināt mākslīgā intelekta sistēmu uzticamību, pateicoties šai konvencijai,

ir vienojušās par turpmāko.

I nodaļa. Vispārīgi noteikumi

1. pants. Priekšmets un mērķis

(1) Šīs konvencijas noteikumu mērķis ir nodrošināt, ka darbības mākslīgā intelekta sistēmu dzīvesciklā pilnībā atbilst cilvēktiesībām, demokrātijai un tiesiskumam.

(2) Katra puse pieņem vai patur spēkā attiecīgus likumdošanas, administratīvus vai citus pasākumus, lai īstenotu šajā konvencijā izklāstītos noteikumus. Šos pasākumus klasificē un diferencē pēc vajadzības, ņemot vērām cik smaga un cik iespējama ir nelabvēlīga ietekme uz cilvēktiesībām, demokrātiju un tiesiskumu visā mākslīgā intelekta sistēmu dzīvesciklā. Tas var ietvert īpašus vai horizontālus pasākumus, ko piemēro neatkarīgi no izmantotās tehnoloģijas veida.

(3) Lai nodrošinātu, ka puses efektīvi īsteno konvencijas noteikumus, ar šo konvenciju izveido pārraudzības mehānismu un paredz starptautisku sadarbību.

2. pants. Mākslīgā intelekta sistēmu definīcija

Šajā konvencijā "mākslīgā intelekta sistēma" ir mašīnbāzēta sistēma, kas tiešu vai netiešu mērķu sasniegšanai no saņemtajiem ievaddatiem izsecina, kā radīt tādus rezultātus kā prognozes, saturs, ieteikumi vai lēmumi, kuri var ietekmēt fizisko vai virtuālo vidi. Dažādas mākslīgā intelekta sistēmas pēc to ieviešanas atšķiras to autonomijas un pielāgošanās spējas ziņā.

3. pants. Darbības joma

(1) Šīs konvencijas darbības joma aptver darbības mākslīgā intelekta sistēmu dzīvesciklā, kuras var ietekmēt cilvēktiesības, demokrātiju un tiesiskumu, proti,

(a) katra puse piemēro šo konvenciju darbībām mākslīgā intelekta sistēmu dzīvesciklā, kuras īsteno publiskās iestādes vai privātie dalībnieki, kas rīkojas to vārdā;

(b) katra puse risina riskus un ietekmi, ko rada privātā sektora dalībnieku darbības mākslīgā intelekta sistēmu dzīvesciklā, ciktāl uz tām neattiecas a) apakšpunkts, tādā veidā, kas atbilst šīs konvencijas priekšmetam un mērķim;

katra puse deklarācijā, ko iesniedz Eiropas Padomes ģenerālsekretāram parakstīšanas brīdī vai deponējot savu ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās dokumentu, norāda, kā tā plāno īstenot šo pienākumu, vai nu piemērojot šīs konvencijas II–VI nodaļā izklāstītos principus un pienākumus privāto dalībnieku darbībām, vai veicot citus atbilstīgus pasākumus, lai izpildītu šajā apakšpunktā noteikto pienākumu. Puses jebkurā laikā un tādā pašā veidā var grozīt savas deklarācijas.

Īstenojot šajā daļā noteikto pienākumu, puse nedrīkst atkāpties no savām starptautiskajām saistībām, ko tā uzņēmusies, lai aizsargātu cilvēktiesības, demokrātiju un tiesiskumu, vai ierobežot to piemērošanu.

(2) Pusei nav pienākuma piemērot šo konvenciju tādām darbībām mākslīgā intelekta sistēmu dzīvesciklā, kas saistītas ar tās valsts drošības interešu aizsardzību, ar nosacījumu, ka šādas darbības tiek veiktas saskaņā ar piemērojamām starptautiskajām tiesībām, tostarp starptautiskajām saistībām cilvēktiesību jomā, un ievērojot tās demokrātijas institūtus un procesus.

(3) Neskarot 13. pantu un 25. panta 2. punktu, šo konvenciju nepiemēro pētniecības un izstrādes darbībām attiecībā uz tādām mākslīgā intelekta sistēmām, kas vēl nav darītas pieejamas izmantošanai, ja vien testēšana vai tamlīdzīgas darbības netiek veiktas tā, ka tās var ietekmēt cilvēktiesības, demokrātiju un tiesiskumu.

(4) Jautājumi, kas saistīti ar valsts aizsardzību, neietilpst šīs konvencijas darbības jomā.

II nodaļa. Vispārīgi pienākumi

4. pants. Cilvēktiesību aizsardzība

Katra puse pieņem vai patur spēkā pasākumus, lai nodrošinātu, ka darbības mākslīgā intelekta sistēmu dzīvesciklā ir saskanīgas ar pienākumiem aizsargāt cilvēktiesības, kā noteikts piemērojamos starptautiskajos tiesību aktos un valsts tiesību aktos.

5. pants. Demokrātisko procesu integritāte un tiesiskuma ievērošana

(1) Katra puse pieņem vai patur spēkā pasākumus, kuru mērķis ir nodrošināt, ka mākslīgā intelekta sistēmas netiek izmantotas, lai apdraudētu demokrātijas institūtu un procesu integritāti, neatkarību un efektivitāti, tostarp varas dalīšanas principu, tiesu neatkarības ievērošanu un tiesu iestāžu pieejamību.

(2) Katra puse pieņem vai patur spēkā pasākumus, kuru mērķis ir aizsargāt tās demokrātiskos procesus saistībā ar darbībām mākslīgā intelekta sistēmu dzīvesciklā, tostarp personu taisnīgu piekļuvi publiskām debatēm un līdzdalību tajās, kā arī viņu spēju brīvi paust viedokli.

III nodaļa. Principi, kas saistīti ar darbībām mākslīgā intelekta sistēmu dzīvesciklā

6. pants. Vispārējā pieeja

Šajā nodaļā ir izklāstīti vispārējie kopīgie principi, ko katra puse īsteno attiecībā uz mākslīgā intelekta sistēmām tādā veidā, kas atbilst tās iekšzemes tiesību sistēmai un citiem šajā konvencijā noteiktajiem pienākumiem.

7. pants. Cilvēka cieņa un personas autonomija

Katra puse pieņem vai patur spēkā pasākumus, lai ievērotu cilvēka cieņu un personas autonomiju saistībā ar darbībām mākslīgā intelekta sistēmu dzīvesciklā.

8. pants. Pārredzamība un pārraudzība

Katra puse pieņem vai patur spēkā pasākumus, lai nodrošinātu, ka attiecībā uz darbībām mākslīgā intelekta sistēmu dzīvesciklā ir ieviestas pienācīgas pārredzamības un pārraudzības prasības, kas pielāgotas konkrētajiem apstākļiem un riskiem, tostarp attiecībā uz mākslīgā intelekta sistēmu radītā satura identificēšanu.

9. pants. Pārskatatbildība un atbildība

Katra puse pieņem vai patur spēkā pasākumus, lai nodrošinātu pārskatatbildību un atbildību par negatīvo ietekmi uz cilvēktiesībām, demokrātiju un tiesiskumu, ko rada darbības mākslīgā intelekta sistēmu dzīvesciklā.

10. pants. Līdztiesība un nediskriminācija

(1) Katra puse pieņem vai patur spēkā pasākumus, lai nodrošinātu, ka darbībās mākslīgā intelekta sistēmu dzīvesciklā tiek ievērota līdztiesība, tostarp dzimumu līdztiesība, un diskriminācijas aizliegums, kā paredzēts piemērojamos starptautiskajos un valsts tiesību aktos.

(2) Katra puse apņemas pieņemt vai paturēt spēkā pasākumus, kuru mērķis ir pārvarēt nevienlīdzību, lai sasniegtu godīgus, taisnīgus un vienlīdzīgus rezultātus saskaņā ar tās piemērojamām valsts un starptautiskajām saistībām cilvēktiesību jomā saistībā ar darbībām mākslīgā intelekta sistēmu dzīvesciklā.

11. pants. Privātums un personas datu aizsardzība

Katra puse pieņem vai patur spēkā pasākumus, lai nodrošinātu, ka attiecībā uz darbībām mākslīgā intelekta sistēmu dzīvesciklā:

(a) tiek aizsargātas personu tiesības uz privātumu un viņu personas dati, arī piemērojot piemērojamos valsts un starptautiskos tiesību aktus, standartus un regulējumus, un

(b) attiecībā uz personām ir ieviestas efektīvas garantijas un aizsardzības pasākumi saskaņā ar piemērojamām valsts un starptautiskajām juridiskajām saistībām.

12. pants. Uzticamība

Katra puse attiecīgā gadījumā veic pasākumus, lai veicinātu mākslīgā intelekta sistēmu uzticamību un paļāvību uz to rezultātiem, un tie varētu ietvert prasības, kas saistītas ar pienācīgu kvalitāti un drošību visā mākslīgā intelekta sistēmu dzīvesciklā.

13. pants. Droša inovācija

Lai veicinātu inovāciju, vienlaikus izvairoties no nelabvēlīgas ietekmes uz cilvēktiesībām, demokrātiju un tiesiskumu, katra puse tiek aicināta attiecīgā gadījumā gādāt par to, ka pastāv kontrolēta vide mākslīgā intelekta sistēmu izstrādei, eksperimentēšanai un testēšanai tās kompetento iestāžu uzraudzībā.

V nodaļa. Tiesiskās aizsardzības līdzekļi

14. pants Tiesiskās aizsardzības līdzekļi

(1) Katra puse, ciktāl ir vajadzīgi tiesiskās aizsardzības līdzekļi saskaņā ar savām starptautiskajām saistībām un atbilstoši savai tiesību sistēmai, pieņem vai patur spēkā pasākumus, lai nodrošinātu, ka ir pieejami piekļūstami un efektīvi tiesiskās aizsardzības līdzekļi attiecībā uz cilvēktiesību pārkāpumiem, kas izriet no darbībām mākslīgā intelekta sistēmu dzīvesciklā.

(2) Lai atbalstītu 1. punkta īstenošanu, katra puse pieņem vai patur spēkā pasākumus, tostarp:

(a) pasākumus, ar kuriem nodrošina, ka attiecīgā informācija par mākslīgā intelekta sistēmām, kas var būtiski ietekmēt cilvēktiesības un to attiecīgo izmantošanu, tiek dokumentēta, sniegta struktūrām, kas ir pilnvarotas piekļūt šai informācijai, un attiecīgā gadījumā darīta pieejama vai paziņota skartajām personām;

(b) pasākumus, ar kuriem nodrošina, ka a) apakšpunktā minētā informācija ir pietiekama, lai skartās personas varētu apstrīdēt lēmumu(-us), kas pieņemts(-i) sistēmas izmantošanā vai būtībā pamatots(-i) ar tās izmantošanu, un, ja tas ir atbilstīgi un lietderīgi, pašas sistēmas izmantošanu;

(c) efektīvu iespēju attiecīgajām personām iesniegt sūdzību kompetentajām iestādēm.

15. pants. Procesuālās garantijas

(1) Katra puse nodrošina, ka gadījumos, kad mākslīgā intelekta sistēma būtiski ietekmē cilvēktiesību izmantošanu, skartajām personām ir pieejamas efektīvas procesuālās garantijas, aizsardzības pasākumi un tiesības saskaņā ar piemērojamiem starptautiskajiem un valsts tiesību aktiem.

(2) Katra puse cenšas nodrošināt, ka atbilstoši kontekstam personas, kas mijdarbojas ar mākslīgā intelekta sistēmām, tiek informētas par to, ka tās mijdarbojas ar šādām sistēmām, nevis ar cilvēku.

V nodaļa. Risku un nelabvēlīgās ietekmes novērtēšana un mazināšana

16. pants. Riska un ietekmes pārvaldības sistēma

(1) Katra puse, ņemot vērā III nodaļā izklāstītos principus, pieņem vai patur spēkā pasākumus mākslīgā intelekta sistēmu radīto risku identificēšanai, novērtēšanai, novēršanai un mazināšanai, ņemot vērā faktisko un iespējamo ietekmi uz cilvēktiesībām, demokrātiju un tiesiskumu.

(2) Šādus pasākumus attiecīgi klasificē un diferencē, un to īstenošanā:

(a) pienācīgi ņem vērā mākslīgā intelekta sistēmu kontekstu un paredzēto izmantojumu, jo īpaši attiecībā uz riskiem cilvēktiesībām, demokrātijai un tiesiskumam;

(b) pienācīgi ņem vērā iespējamās ietekmes nopietnību un iespējamību;

(c) attiecīgā gadījumā apsver attiecīgo ieinteresēto personu, jo īpaši to personu, kuru tiesības var tikt ietekmētas, perspektīvas;

(d) tos piemēro iteratīvi visās darbībās mākslīgā intelekta sistēmas dzīvesciklā;

(e) ietver risku un nelabvēlīgas ietekmes uz cilvēktiesībām, demokrātiju un tiesiskumu uzraudzību;

(f) iekļauj risku, faktiskās un iespējamās ietekmes un riska pārvaldības pieejas dokumentēšanu, un

(g) attiecīgā gadījumā pieprasa mākslīgā intelekta sistēmu testēšanu, pirms tās tiek darītas pieejamas pirmajai izmantošanai un kad tās tiek būtiski pārveidotas.

(3) Katra puse pieņem vai patur spēkā pasākumus, kuru mērķis ir nodrošināt, ka tiek pienācīgi novērsta mākslīgā intelekta sistēmu nelabvēlīgā ietekme uz cilvēktiesībām, demokrātiju un tiesiskumu. Šāda nelabvēlīga ietekme un pasākumi tās novēršanai būtu jādokumentē un jāņem vērā, izstrādājot attiecīgos riska pārvaldības pasākumus, kas aprakstīti 2. punktā.

(4) Katra puse novērtē, vai ir nepieciešams moratorijs vai aizliegums, vai citi piemēroti pasākumi attiecībā uz konkrētiem mākslīgā intelekta sistēmu lietojumiem, ja tā uzskata, ka šāda izmantošana nav saderīga ar cilvēktiesību ievērošanu, demokrātijas darbību vai tiesiskumu.

VI nodaļa. Konvencijas īstenošana

17. pants. Nediskriminēšana

Puses nodrošina, ka šīs konvencijas noteikumus īsteno bez jebkādas diskriminācijas saskaņā ar to starptautiskajām saistībām cilvēktiesību jomā.

18. pants. Personu ar invaliditāti un bērnu tiesības

Katra puse saskaņā ar saviem valsts tiesību aktiem un piemērojamām starptautiskajām saistībām pienācīgi ņem vērā visas īpašās vajadzības un neaizsargātību saistībā ar personu ar invaliditāti un bērnu tiesību ievērošanu.

19. pants. Sabiedriskā apspriešana

Katra puse cenšas nodrošināt, ka svarīgi jautājumi, kas aktualizēti saistībā ar mākslīgā intelekta sistēmām, attiecīgā gadījumā tiek pienācīgi ņemti vērā sabiedriskajā apspriešanā un apspriedēs ar vairākām ieinteresētajām personām, ņemot vērā sociālo, ekonomisko, juridisko, ētisko, vidisko un citu būtisku ietekmi.

20. pants. Digitālā pratība un prasmes

Katra puse veicina un sekmē pienācīgu digitālo pratību un digitālās prasmes visās sabiedrības grupās, tostarp īpašas ekspertu prasmes to vidū, kas ir atbildīgi par mākslīgā intelekta sistēmu radīto risku apzināšanu, novērtēšanu, novēršanu un mazināšanu.

21. pants. Pašreizējo cilvēktiesību aizsardzība

Neko šajā konvencijā neinterpretē kā tādu, kas ierobežo vai citādi skar cilvēktiesības vai citas saistītas juridiskas tiesības un pienākumus, kuri var tikt garantēti saskaņā ar attiecīgajiem puses tiesību aktiem vai jebkuru citu attiecīgu starptautisku nolīgumu, kura līgumslēdzēja puse tā ir, vai kas atkāpjas no šādām cilvēktiesībām vai citām saistītām tiesībām un pienākumiem.

22. pants. Plašāka aizsardzība

Nevienu no šīs konvencijas noteikumiem neinterpretē kā tādu, kas ierobežo vai citādi ietekmē puses iespēju piešķirt plašāku aizsardzības pasākumu, nekā paredzēts šajā konvencijā.

VII nodaļa. Turpmāko pasākumu mehānisms un sadarbība

23. pants. Pušu konference

(1) Pušu konferences sastāvā ir šīs konvencijas pušu pārstāvji.

(2) Puses regulāri apspriežas, lai:

a) veicinātu šīs konvencijas efektīvu piemērošanu un īstenošanu, tostarp apzinātu visas problēmas un sekas, ko rada jebkura atruna, kura izdarīta saskaņā ar 34. panta 1. punktu, vai jebkura deklarācija, kas sniegta saskaņā ar šo konvenciju;

b) apsvērtu šīs konvencijas iespējamo papildināšanu vai grozīšanu;

c) izskatītu jautājumus un sniegtu konkrētus ieteikumus par šīs konvencijas interpretāciju un piemērošanu;

d) veicinātu informācijas apmaiņu par būtiskiem tiesiskiem, politiskiem vai tehnoloģiskiem sasniegumiem, arī 25. pantā noteikto mērķu sasniegšanai, lai īstenotu šo konvenciju;

e) vajadzības gadījumā atvieglotu mierizlīgumu strīdos, kas saistīti ar šīs konvencijas piemērošanu, un

f) veicinātu sadarbību ar attiecīgajām ieinteresētajām personām saistībā ar šīs konvencijas īstenošanas attiecīgajiem aspektiem, vajadzības gadījumā arī rīkojot atklātu uzklausīšanu.

(3) Pušu konferenci sasauc Eiropas Padomes ģenerālsekretārs, kad vien tā tiek uzskatīta par vajadzīgu, un jebkurā gadījumā, ja pušu konferenci sasaukt prasa pušu vairākums vai Ministru komiteja.

(4) Pušu konference vienprātīgi pieņem savu reglamentu 12 mēnešu laikā pēc šīs konvencijas stāšanās spēkā.

(5) Pusēm funkciju īstenošanā saskaņā ar šo pantu palīdz Eiropas Padomes Sekretariāts.

(6) Pušu konference var ierosināt Ministru komitejai atbilstošus veidus, kā piesaistīt attiecīgus ekspertus, lai atbalstītu šīs konvencijas efektīvu īstenošanu.

(7) Ikviena puse, kas nav Eiropas Padomes dalībvalsts, piedalās pušu konferences darbību finansēšanā. Ieguldījumu, ko sniedz valsts, kura nav Eiropas Padomes dalībvalsts, kopīgi nosaka Ministru komiteja un attiecīgā valsts, kas nav Eiropas Padomes dalībvalsts.

(8) Pušu konference var nolemt ierobežot tās puses dalību savā darbā, kura vairs nav Eiropas Padomes dalībvalsts saskaņā ar Eiropas Padomes Statūtu (*ETS* Nr. 1)

8. pantu, ja ir būtiski pārkāpts Statūtu 3. pants. Tāpat var veikt pasākumus attiecībā uz jebkuru pusi, kas nav Eiropas Padomes dalībvalsts, ar Ministru komitejas lēmumu pārtraukt attiecības ar šo valsti tādu iemeslu dēļ, kas ir līdzīgi Statūtu 3. pantā minētajiem.

24. pants. Ziņošanas pienākumi

(1) Katra puse iesniedz ziņojumu pušu konferencei pirmo divu gadu laikā pēc kļūšanas par pusi un pēc tam periodiski sniedz sīku informāciju par darbībām, kas veiktas, lai īstenotu 3. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu.

(2) Pušu konference saskaņā ar savu reglamentu nosaka ziņojuma formātu un procesu.

25. pants Starptautiskā sadarbība

(1) Puses sadarbojas šīs konvencijas mērķa īstenošanā. Puses tiek arī mudinātas vajadzības gadījumā palīdzēt valstīm, kas nav šīs konvencijas puses, rīkoties saskaņā ar šīs konvencijas noteikumiem un kļūt par tās pusēm.

(2) Puses attiecīgā gadījumā savstarpēji apmainās ar būtisku un noderīgu informāciju par aspektiem, kas saistīti ar mākslīgo intelektu un kam var būt būtiska pozitīva vai negatīva ietekme uz cilvēktiesību izmantošanu, demokrātijas darbību un tiesiskuma ievērošanu, tostarp riskiem un sekām, kas radušās pētniecības kontekstā un saistībā ar privāto sektoru. Puses tiek mudinātas attiecīgā gadījumā šādā informācijas apmaiņā iesaistīt attiecīgās ieinteresētās personas un valstis, kas nav šīs konvencijas puses.

(3) Puses tiek mudinātas stiprināt sadarbību, attiecīgā gadījumā arī ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, lai novērstu un mazinātu riskus un nelabvēlīgu ietekmi uz cilvēktiesībām, demokrātiju un tiesiskumu saistībā ar darbībām mākslīgā intelekta sistēmu dzīvesciklā.

26. pants. Efektīvi pārraudzības mehānismi

(1) Katra puse izveido vai norīko vienu vai vairākus efektīvus mehānismus, lai pārraudzītu šajā konvencijā noteikto pienākumu izpildi.

(2) Katra puse nodrošina, ka šādi mehānismi pilda savus uzdevumus neatkarīgi un objektīvi un ka tiem ir vajadzīgās pilnvaras, speciālās zināšanas un resursi, lai tie efektīvi veiktu savu funkciju — pārraudzīt, kā tiek pildīti pienākumi, kas noteikti šajā konvencijā un ko ieviesušas puses.

(3) Ja puse ir paredzējusi vairākus šādus mehānismu, tā, ja tas ir praktiski iespējams, veic pasākumus, lai veicinātu efektīvu sadarbību starp mehānismiem.

(4) Ja puse ir paredzējusi mehānismus, kas atšķiras no esošajām cilvēktiesību struktūrām, tā, ja tas ir praktiski iespējams, veic pasākumus, lai veicinātu efektīvu sadarbību starp 1. punktā minētajiem mehānismiem un esošajām vietējām cilvēktiesību struktūrām.

VII nodaļa. Nobeiguma noteikumi

27. pants. Konvencijas ietekme

(1) Ja divas vai vairākas puses jau ir noslēgušas nolīgumu vai līgumu par jautājumiem, uz kuriem attiecas šī konvencija, vai ir citādi nodibinājušas attiecības šādos

jautājumos, tām ir arī tiesības piemērot minēto nolīgumu vai līgumu vai attiecīgi regulēt šīs attiecības, ja vien tās to dara tādā veidā, kas nav pretrunā šīs konvencijas priekšmetam un mērķim.

(2) Puses, kas ir Eiropas Savienības dalībvalstis, savās savstarpējās attiecībās piemēro Eiropas Savienības noteikumus, kas reglamentē jautājumus, uz kuriem attiecas šī konvencija, neskarot šīs konvencijas priekšmetu un mērķi un neskarot tās pilnīgu piemērošanu attiecībās ar citām pusēm. Tas pats attiecas uz citām pusēm, ciktāl tām šādi noteikumi ir saistoši.

28. pants. Grozījumi

(1) Grozījumus šajā konvencijā var ierosināt jebkura puse, Eiropas Padomes Ministru komiteja vai pušu konference.

(2) Eiropas Padomes ģenerālsekretārs pusēm paziņo par visiem grozījumu priekšlikumiem.

(3) Par jebkuru puses vai Ministru komitejas ierosinātu grozījumu paziņo pušu konferencei, kas Ministru komitejai iesniedz savu atzinumu par ierosināto grozījumu.

(4) Ministru komiteja izskata ierosināto grozījumu un atzinumu, ko iesniegusi pušu konference, un var apstiprināt grozījumu.

(5) Grozījuma redakciju, ko Ministru komiteja apstiprinājusi saskaņā ar 4. punktu, pārsūta pusēm pieņemšanai.

(6) Jebkurš grozījums, kas apstiprināts saskaņā ar 4. punktu, stājas spēkā trīsdesmitajā dienā pēc tam, kad visas puses ir informējušas ģenerālsekretāru, ka tās šo grozījumu pieņem.

29. pants. Strīdu izšķiršana

Ja starp pusēm rodas strīds par šīs konvencijas interpretāciju vai piemērošanu, šīs puses cenšas atrisināt strīdu sarunu ceļā vai ar citiem miermīlīgiem līdzekļiem pēc to izvēles, tostarp ar pušu konferences starpniecību, kā paredzēts 23. panta 2. punkta e) apakšpunktā.

30. pants. Parakstīšana un stāšanās spēkā

(1) Šo konvenciju var parakstīt Eiropas Padomes dalībvalstis, trešās valstis, kas piedalījušās tās izstrādē, un Eiropas Savienība.

(2) Šo konvenciju ratificē, pieņem vai apstiprina. Ratifikācijas, pieņemšanas vai apstiprināšanas instrumentus deponē Eiropas Padomes ģenerālsekretāram.

(3) Šī konvencija stājas spēkā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad ir pagājuši trīs mēneši no dienas, kurā piecas parakstītājvalstis, tostarp vismaz trīs Eiropas Padomes dalībvalstis, ir izteikušas piekrišanu atzīt šo konvenciju par saistošu saskaņā ar 2. punkta noteikumiem.

(4) Attiecībā uz citām parakstītājvalstīm, kas piekrīt atzīt konvenciju par saistošu vēlāk, tā stājas spēkā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad pagājuši trīs mēneši no dienas, kurā deponēts ratifikācijas, pieņemšanas vai apstiprināšanas instruments.

31. pants. Pievienošanās

(1) Pēc šīs konvencijas stāšanās spēkā Eiropas Padomes Ministru komiteja, apspriedusies ar šīs konvencijas pusēm un saņēmusi to vienprātīgu piekrišanu, var uzaicināt jebkuru valsti, kas nav Eiropas Padomes dalībvalsts un kas nav piedalījusies šīs konvencijas izstrādē, pievienoties šai konvencijai ar lēmumu, kas pieņemts ar balsu vairākumu, kā paredzēts Eiropas Padomes Statūtu 20.d pantā, un ar vienprātīgu to pušu pārstāvju balsojumu, kuri ir tiesīgi piedalīties Ministru komitejā.

(2) Jebkurai valstij, kas pievienojas, šī konvencija stājas spēkā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad pagājuši trīs mēneši no dienas, kurā Eiropas Padomes ģenerālsekretāram deponēts pievienošanās instruments.

32. pants. Teritoriālā piemērošana

(1) Jebkura valsts vai Eiropas Savienība ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās instrumenta deponēšanas brīdī var norādīt teritoriju vai teritorijas, attiecībā uz kurām šī konvencija ir piemērojama.

(2) Jebkura puse vēlāk ar Eiropas Padomes ģenerālsekretāram adresētu deklarāciju var attiecināt šīs konvencijas piemērošanu uz jebkuru citu deklarācijā norādītu teritoriju. Attiecībā uz šādu teritoriju šī konvencija stājas spēkā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad pagājuši trīs mēneši no dienas, kurā ģenerālsekretārs saņēmis minēto deklarāciju.

(3) Jebkuru saskaņā ar abiem iepriekšējiem punktiem sagatavotu deklarāciju attiecībā uz jebkuru šādā deklarācijā minēto teritoriju var atsaukt ar Eiropas Padomes ģenerālsekretāram adresētu paziņojumu. Šāda atsaukšana stājas spēkā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad pagājuši trīs mēneši no dienas, kurā ģenerālsekretārs saņēmis minēto paziņojumu.

33. pants. Federālā klauzula

(1) Federāla valsts var paturēt tiesības uzņemties saistības saskaņā ar šo konvenciju atbilstoši tās pamatprincipiem, kas reglamentē attiecības starp tās centrālo valdību un tās pavalstīm vai citām tamlīdzīgām teritoriālām vienībām, ar nosacījumu, ka šī konvencija ir piemērojama federālās valsts centrālajai valdībai.

(2) Attiecībā uz šīs konvencijas noteikumiem, kuru piemērošana ir to pavalstu vai citu tamlīdzīgu teritoriālo vienību jurisdikcijā, kam federācijas konstitucionālajā sistēmā nav noteikts pienākums veikt likumdošanas pasākumus, federālā valdība informē šādu pavalstu kompetentās iestādes par minētajiem noteikumiem ar labvēlīgu atzinumu un mudina tās veikt attiecīgas darbības to īstenošanai.

34. pants. Atrunas

(1) Ar rakstisku paziņojumu, kas adresēts Eiropas Padomes ģenerālsekretāram, jebkura valsts šīs konvencijas parakstīšanas brīdī vai deponējot savu ratifikācijas, pieņemšanas vai apstiprināšanas instrumentu var deklarēt, ka tā izmanto 33. panta 1. punktā paredzēto atrunu.

(2) Attiecībā uz šo konvenciju nevar izdarīt nekādas citas atrunas.

35. pants. Denonsēšana

(1) Jebkura puse var jebkurā laikā denonsēt šo konvenciju ar Eiropas Padomes ģenerālsekretāram adresētu paziņojumu.

(2) Šāda denonsēšana stājas spēkā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad pagājuši trīs mēneši no dienas, kurā ģenerālsekretārs saņēmis paziņojumu.

36. pants. Paziņošana

Eiropas Padomes ģenerālsekretārs paziņo Eiropas Padomes dalībvalstīm, valstīm, kas nav Eiropas Padomes dalībvalstis, bet ir piedalījušās šīs konvencijas izstrādē, Eiropas Savienībai, jebkurai parakstītājvalstij, jebkurai līgumslēdzējai valstij, jebkurai pusei un jebkurai citai valstij, kas ir uzaicināta pievienoties šai konvencijai, par:

(a) katru parakstīšanu;

(b) katra ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās instrumenta deponēšanu;

(c) katru šīs konvencijas spēkā stāšanās datumu saskaņā ar 30. panta 3. un 4. punktu un 31. panta 2. punktu;

(d) katru grozījumu, kas pieņemts saskaņā ar 28. pantu, un datumu, kurā šāds grozījums stājas spēkā;

(e) katru deklarāciju, kas sniegta saskaņā ar 3. panta 1. punkta b) apakšpunktu;

(f) katru atrunu un atrunas atsaukumu, kas izdarīts saskaņā ar 34. pantu;

(g) katru denonsēšanu, kas veikta saskaņā ar 35. pantu;

(h) ikvienu citu aktu, deklarāciju, paziņojumu vai ziņojumu saistībā ar šo konvenciju.

To apliecinot, attiecīgi pilnvarotas personas ir parakstījušas šo konvenciju.

[Vieta], 202[4]. gada [..] [..], angļu un franču valodā, abiem tekstiem esot vienlīdz autentiskiem, vienā eksemplārā, ko deponē Eiropas Padomes arhīvā. Eiropas Padomes ģenerālsekretārs nosūta apstiprinātas kopijas katrai Eiropas Padomes dalībvalstij, valstīm, kas nav Eiropas Padomes dalībvalstis, bet ir piedalījušās šīs konvencijas izstrādē, Eiropas Savienībai un jebkurai valstij, kas ir aicināta pievienoties šai konvencijai.